

Polazak djeteta u školu

Polazak djeteta u prvi razred jedan je od najvažnijih ili čak prijelomnih trenutaka u životu svakog djeteta. To je uzbudljiv trenutak za neke praćen oduševljenjem, a za neke strahom. Polasku djeteta u prvi razred prethodi bezbrižni predškolski život djeteta koji obično nema elemenata organiziranosti, sve se događa nestrukturirano.

Za uspješnost prvašića u školi od velikog je značenja zrelost djeteta za polazak u školu. Zrelost predstavlja optimalan stupanj razvijenosti fizičkih i psihičkih funkcija djeteta i ovisi i o tome koliko je okolina omogućila djetetu da ovlađa potrebnim iskustvima. Razlikujemo TJELESNU ZRELOST (težina i visina kao preduvjet podnošenja fizičkih napora i dobro razvijen vid, sluh i živčani sustav), te PSIHIČKU ZRELOST koja se odnosi na INTELEKTUALNU ZRELOST (dobro razvijen govor, razvijenost namjerne pažnje i mogućnost koncentracije, razvijenost inteligencije, razvijenost grafomotoričkih vještina važnih za pisanje i crtanje), EMOCIONALNU ZRELOST (procjena djetetove sposobnosti reagiranja na uskraćivanje želja i potreba i procjena djetetovih sposobnosti reagiranja na školski sustav vrednovanja, kritike, pohvale, uspjeh i neuspjeh) te SOCIJALNU ZRELOST (odnosi se na razvijenu samostalnost u brizi o sebi, na usvajanje normi/sustava vrijednost i ponašanja, uspješnu komunikaciju s vršnjacima, te prihvaćanje autoriteta učitelja)

Polazak djeteta u školu označava ulazak djeteta u njemu posve drugičiji svijet. To je ulazak u svijet obveza i odgovornosti, rada i nove organizacije života i igre koja još uvijek treba zauzimati određeno mjesto. Dijete polaskom u školu ulazi većinom prvi put u organiziranu discipliniranu sredinu koja ga izlaže sustavu vrednovanja, kao i natjecanju, uz mogućnost neuspjeha i kritike.

Polazak u školu je i za cijelu obitelj veliki događaj, te je uobičajeno da se roditelji brinu kako će dijete funkcionirati u školskoj sredini, hoće li se če se prilagoditi zahtjevima škole i hoće li biti uspješno. Sva je ta zabrinutost roditelja razumljiva i opravdana jer dobra prilagodba djeteta na školu utječe na djetetov osjećaj zadovoljstva, kvalitetu djetetova života, motivaciju za učenje kao i budući stav prema obrazovanju. Obiteljski život mora imati svoj određeni ritam, ali škola diktira novi raspored dnevnog života, koji prilikom polaska djeteta u školu posebno treba biti usredotočen na potrebe i obveze djeteta, a i roditelja prema školi te uključuje vrijeme rada roditelja, vrijeme ustajanja i odlaska na spavanje, vrijeme objeda, vrijeme učenja, vrijeme objeda i vrijeme odmora i slobodnog vremena. Ne smije se zanemariti i činjenica da se polaskom djeteta u školu povećavaju i mijenjanju obveze i odgovornosti roditelja prema djetetu i da se obitelj mora organizirati u cilju osiguravanja zaštite djeteta i doma pri polasku ili povratku iz škole. Neka djeca su sama pri polasku i povratku iz škole. Zato je važno dijete naučiti neke osnovne "kućne vještine" kao što su otključavanje i zaključavanje vrata, telefoniranje (važne brojeve telefona), samostalna

prehrana, prelazak preko ceste kao i sve one vještine koje bi eventualno mogle pomoći djetetu.

Dijete bi prije polaska u školu radi uspješnijeg napredovanja u školi trebalo vladati i određenim navikama, nekima više, nekima manje, a neke će se razviti/razvijati tijekom školovanja. To su higijenske navike, navike kulturnog ponašanja, navike opće organiziranosti, točnosti i reda, navike učenja/intelektualnog rada.

Tri su uspješna koraka dječjeg rada na kojima treba inzistirati. To su odlazak na mjesto gdje treba obaviti zadatak i pripremiti sve što je potrebno da dijete završi zadaću, usredotočiti se na zadatak i ne dozvoliti da mu nešto odvuče pozornost i završiti započeti posao do kraja, pospremiti udžbenike i pribor, spremiti školsku torbu uvijek na isto mjesto, tek onda se može igrati i baviti čime želi. Višekratnom stalnom primjenom ovih koraka kod djeteta se razvija samodisciplina kao najvažniji preduvjet za uspjeh djeteta u školi. Sve prirodne sposobnosti koje dijete ima neće nikada doći do izražaja i ništa neće vrijediti ako je dijete: neuredno, ako ga ne zanima učenje i ako pred sobom nema nikakav cilj. Samodisciplinu treba vježbati od malena, a veliki je problem današnjice nedostatak discipline. Važno je da dijete uz pomoć odraslih i roditelja zna pronaći smisao u stvarima koje ne voli raditi- pospremiti igračke, spremiti odjeću poslije skidanja i sl., a kad kreće u školu da učenje i pisanje domaće zadaće shvati kao "važnu stvar" bez koje nema uspješnosti u dalnjem školskom životu.

Koji su bitni uzroci nedostatka dječje discipline? Navika odgađanja i zavlacenja poslova koji su djetetu teški i nezanimljivi i nestrpljivi roditelji koji ne mogu dočekati da dijete završi neki posao pa previše pomažu djetetu vežu uzice, zakopčavaju košulje, pospremaju igračke.

Ako se pojavi neuspješnost učenika u školi uzroci mogu biti

- Nedovoljno razvijene intelektualne sposobnosti (pamćenje, zaključivanje verbalno izražavanje)
- Nepostojanje motivacije i volje za učenje, te nedostatak samopouzdanja
- Nepoznavanje uspješnih metoda učenja, nesnalaženje u tekstu, nerazvijena tehnika čitanja
- Dnevna neorganiziranost i nepostojanje radnih navika
- Socioekonomski uvjeti učenika u obitelji, često su vezani uz nepravilan stav prema obrazovanju

- Neredovitost pohađanja nastave namjerno ili izazvano zdravstvenim problemima

ULOGA RODITELJA JE VRLO ZNAČAJNA u uspješnom školovanju djece. Pa evo nekih naših korisnih savjeta:

- kod djeteta razvijajte osjećaj da je jedinstvena i važna osoba sebi i drugima. Pokažite mu da ga cijenite i prihvataćete uvažavajući njegove sposobnosti i interese
- koristite pozitivnu podršku i pohvalu za uložen trud te tako razvijajte osjećaj sigurnosti i samopouzdanja
- nemojte od djeteta očekivati previše (ne mogu sva djeca biti odlikaši)
- izbjegavajte stalne kritike i kazne jer one samo produbljuju osjećaj nesigurnosti i neuspjeha
- budite dosljedni u stvaranju radnih navika i zahtijevajte prije svega izvršavanje obveza
- u kući je važno osigurati mjesto na kojem će dijete stalno raditi te pospremati svoje stvari
- zajedno možete kupiti torbu i školski pribor i urediti radni kutak
- u početku učite zajedno s djetetom, ali nikako ne umjesto njih
- ukažite djetetu na pogreške i uputite ga u samostalno rješavanje
- naučite ih da se nose s neuspjehom, da je ocjena relativna i da se upornošću i trudom može ispraviti
- važno je prema školi zauzeti pozitivan stav, što znači ne govoriti pred djecom negativno o učitelju, nastavnim programima i slično
- ostavite im vremena za igru i ona moraju imati osjećaj slobode volje i duha

I na kraju dragim prvašićima želimo puno radosti tijekom školovanja i uspjeh u učenju.

